

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Υπὲρ Μαντιθέου* §§1-3

A1.

Ο Μαντίθεος αξιώνει από τους βουλευτές να μην ωφεληθεί ο ίδιος καθόλου, αν αποδείξει τούτο μόνο, ότι δηλαδή νιώθει συμπάθεια για το παρόν πολίτευμα, τη δημοκρατία, και ότι έχει συμμετάσχει στους αγώνες γι' αυτήν όπως και οι βουλευτές. Αν ωστόσο αποδείξει ότι έχει επιπλέον ζήσει με μέτρο και ως εκ τούτου ότι διαθέτει το κατάλληλο ήθος, τότε και μόνον τότε παρακαλεί τους βουλευτές να εγκρίνουν την εκλογή του ως βουλευτή, εφόσον δηλαδή αποδείξει ότι πληροί όλες τις προϋποθέσεις.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Διονύσιος Αλικαρνασσεύς, *Περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων*, Λυσίας, 17

Επισήμανση: Στο συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζονται χαρακτηριστικά γνωρίσματα των προοιμίων των ρητορικών λόγων του Λυσία, από τα οποία κάποια μπορούν να αναζητηθούν στο συγκεκριμένο προοίμιο του *Υπὲρ Μαντιθέου* (π.χ. ο ισχυρισμός ότι οι κατήγοροι επιθυμούν με κάθε τρόπο να βλάψουν τον δοκιμαζόμενο καθώς και το ότι όποιος τον ακούσει να μιλά για τα πεπραγμένα του θα αλλάξει γνώμη γι' αυτόν και θα τον θεωρήσει πολύ καλύτερο, ωφελούν τον ίδιο και μειώνουν τον αντίδικό του. Επίσης, η αυτοπεποίθηση με την οποία δηλώνει ότι όσα θα πει για το βίο του θα αποσπάσουν την επιδοκιμασία των κριτών επιβεβαιώνουν την παρατήρηση του Διονυσίου για τον αυτοέπαινο σε α' ενικό πρόσωπο).

B4.

(παρα) (μετα) (από) (εκ)ποίηση, (κακο) (περι) (ικανο) (προειδο)ποιητικός, φαρμακοποιός – ηγέτης, στρατηγός, διήγημα – επιφάνεια, φανερός, επιφανής – μετριοπαθής, διάμετρος, μέτριος – πόλη, μεταπολίτευση, πολιτιστικός.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, *Κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας* §§1-3

Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Δεν πίστευα, κύριοι βουλευτές, να φτάσει ο Φίλωνας σε τόση αναίδεια, ώστε να τολμήσει να παρουσιαστεί ενώπιόν σας ζητώντας την επικύρωσή του ως βουλευτή. Επειδή όμως η τόλμη του εκδηλώθηκε όχι μια φορά αλλά πολλές κι εγώ μπήκα στο βουλευτήριο αφού ορκίστηκα να	Πίστευα, κύριοι βουλευτές, ότι ποτέ ο Φίλωνας δεν θα έφτανε σε τόση αναίδεια, ώστε να τολμήσει να παρουσιαστεί ενώπιόν σας ζητώντας από εσάς την έγκριση της εκλογής του στο βουλευτικό αξίωμα. Επειδή όμως η τόλμη του εκδηλώθηκε όχι μόνο σε μία περίπτωση αλλά σε πολλές, και επειδή
--	---

υπηρετήσω με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα στην πόλη και επειδή συμπεριλαμβάνεται στον όρκο να το δηλώνουμε, αν κάποιος έχει κληρωθεί ακατάλληλος να είναι βουλευτής, εγώ θα κατηγορήσω το Φίλωνα αυτόν εδώ όχι βέβαια εκδικούμενος κάτι προσωπικό μεταξύ μας ούτε υπερηφανευόμενος για τη δύναμη και τη συνήθεια να μιλώ ενώπιόν σας αλλά γιατί πείστηκα από το πλήθος των αδικημάτων του και γιατί έχω την αξίωση να υπηρετώ με συνέπεια τους όρκους στους οποίους ορκίστηκα.

Θα διαπιστώσετε, λοιπόν, ότι εγώ θα ελέγξω τι άνθρωπος είναι (ο κατηγορούμενος) και πόσο επιχείρησε αυτός να είναι κακός, όχι από ίση αφετηρία. Όμως, αν εγώ υστερήσω κάπως στην κατηγορία, δε δικαιούται να ωφεληθεί αυτός, αλλά πρέπει περισσότερο να μην ασκήσει το λειτούργημα του βουλευτή απ' όσα επαρκώς θα καταθέσω (σε βάρος του).

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης. 2003.

Γ4.

α.

Φίλωνα: είναι υποκείμενο του απαρεμφάτου *ἀφικέσθαι* (ετεροπροσωπία)

εγώ ανέλαβα τα καθήκοντά μου ως βουλευτής, αφού ορκίστηκα ότι θα εκτελέσω αυτά άριστα για το συμφέρον της πόλης, και επειδή στον όρκο των βουλευτών περιλαμβάνεται ότι πρέπει να φανερώνει ο κάθε βουλευτής, εάν γνωρίζει ότι κάποιος από αυτούς που κληρώθηκαν είναι ανάξιος του βουλευτικού αξιώματος, θα κατηγορήσω τον Φίλωνα, όχι βέβαια διότι εκδικούμαι κάποια ατομική έχθρα, ούτε γιατί παρασύρομαι από το γεγονός ότι μπορώ και συνηθίζω να μιλώ ενώπιόν σας, αλλά διότι πείστηκα από το πλήθος των εγκλημάτων του, και διότι κρίνω δίκαιο και πρέπον να μένω πιστός στον όρκο που έδωσα. Από το λόγο μου δε και από το πλήθος των αμαρτημάτων (αδικημάτων), του Φίλωνα θα καταλάβετε ότι δεν θα μπορέσω να ελέγξω αυτόν και να αποδείξω ποιος πράγματι είναι και πόσες άδικες πράξεις στη ζωή του διέπραξε. Αλλ' όμως, αν εγώ στην αγόρευσή μου δεν μπορέσω να διεξαγάγω όπως πρέπει την κατηγορία, δίκαιο είναι να μη ωφεληθεί αυτός από αυτό, αλλά δικαιότερο είναι να μην εγκρίνετε την εκλογή του λαμβάνοντας υπόψη όσα εγώ επαρκώς εκθέσω.

Μτφρ. Σ. Τζουμελέας. [1939]. – Διασκευή από την καθαρεύουσα στη δημοτική.

τῇ πόλει: είναι δοτική προσωπική χαριστική στο απαρέμφατο *βουλεύσειν*

ἀποφανεῖν: είναι τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα *ἔνεστί*

τῷ πλήθει: είναι αντικείμενο στη μετοχή *πιστεύων*

τοῖς ὄρκοις: είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο *ἐμμένειν*

πονηρός: είναι κατηγορούμενο στο οὔτος (από το απαρέμφατο *εἶναι*)

β.

εἴ τι ἐγὼ ἐλλείπομι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας: Υπόθεση

οὐκ ἂν δίκαιος εἶη οὔτος διὰ τοῦτο ὠφελῆθῆναι: Απόδοση

Εἴ + Ευκτική: *εἴ... ἐλλείπομι (υπόθεση) – Δυνητική ευκτική: οὐκ ἂν... εἶη (απόδοση)*

(Ο υποθετικός λόγος εκφράζει την απλή σκέψη του λέγοντος).